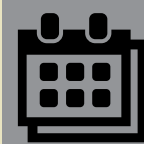

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1844 Ο δρ. Τζον Ρίγκς εφαρμόζει για πρώτη φορά αναισθησία για την εξαγωγή δοντιού του συναδέλφου του δρ. Χόρας Γουέλς, χρησιμοποιώντας νιτρικό οξύ.

1886 Η Dial Square FC, μία ποδοσφαιρική ομάδα από το Γούλιτς, δίνει τον πρώτο αγώνα της και συντριβεί με 6-0 την Eastern Wanderers. Αργότερα θα γίνει πασίγνωστη σε Arsenal FC.

1946 Δημιουργείται η UNICEF, που βραβεύτηκε για την προσφορά της με το Νόμπελ Ειρήνης το 1965.

1990 Καθιερώνεται για πρώτη φορά στη Βουλή η ώρα του πρωθυπουργού. Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης απαντά στον Χαρίλαο Φλωράκη για τις γερμανικές αποζημιώσεις.

1997 Στη διάσκεψη του ΟΗΕ για το κλίμα, που διεξάγεται στο Κιότο της Ιαπωνίας, υπογράφεται συνθήκη, η οποία προβλέπει μείωση κατά μέσο όρο 5,2% της εκπομπής ρύπων, για τις ανεπτυγμένες χώρες από τα επίπεδα του 1990, για τα χρόνια 2008 - 2012. (Το Πρωτόκολλο του Κιότο)

1999 Στο Ελσίνκι, στη διάσκεψη των ηγετών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφασίζεται η προσέγγιση της Ευρώπης με την Τουρκία, αποσυνδέεται το Κυπριακό από την ένταξη της Κύπρου, καλείται η Τουρκία να εκδημοκρατιστεί και να παραπέμψει την επίλυση των τυχόν διαφορών της με την Ελλάδα στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1890 Κάρλος Γκαρντέλ, αργεντίνος τραγουδιστής, που ταυτίστηκε με το ταγκό.

1922 Γρηγόρης Μπιθικώσης, λαϊκός τραγουδιστής και συνθέτης.

1950 Χρ. Ωνάση, κόρη και κληρονόμος του έλληνα μεγιστάνα Αριστ. Ωνάση.

ΘΑΝΑΤΟΙ

969 Νικηφόρος Φωκάς, αυτοκράτορας του Βυζαντίου. (δολοφονήθηκε)

1964 Σαμ Κουκ, αμερικανός σόουμαν. Βρέθηκε δολοφονημένος σε μοτέλ από την ιδιοκτήτριά του, κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες.

2012 Ραβί Σανκάρ, ινδός συνθέτης και βιρτουόζος του σιτάρ.

Νικηφόρος Β' Φωκάς, 912 - 969

Από τους σημαντικότερους αυτοκράτορες του Βυζαντίου, που ανήκε στη Μακεδονική Δυναστεία. Διακρίθηκε, κυρίως, για τις στρατιωτικές και λιγότερο για τις πολιτικές του ικανότητες. Έγινε ο φόβος και ο τρόμος των Αράβων και είναι απορίας άξιον γιατί δεν ονομάστηκε Αραβοκτόνος, κατά το Βουλγαροκτόνο. Δολοφονήθηκε από τον ανιψιό του Ιωάννη Κουρκούα (γνωστότερο με το παρανόμι Τσιμισκής), που συνωμότησε με τη θεία και ερωμένη του Θεοφανώ.

Γεννήθηκε περί το 912 στην Καππαδοκία και ήταν γόνος της οικογένειας των Φωκάδων, πολλά μέλη της οποίας κατέλαβαν υψηλά αξιώματα στην αυτοκρατορία. Εντάχθηκε από νεαρή ηλικία στο στρατό και το 945 ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Ζ' ο Πορφυρογέννητος του ανέθεσε τη διοίκηση του Ανατολικού Θέματος, που βρισκόταν υπό την απειλή των Αράβων. Αρχικά είχε αποτυχίες, αλλά στη συνέχεια τους κατατρόπωσε σε σειρά μαχών για να κερδίσει τον χαρακτηρισμό «Ο Ωχρός Θάνατος των Σαρακηνών». Η μεγαλύτερη στρατιωτική επιτυχία, που εκτόξευσε τη φήμη του και τον έκανε λαϊκό ήρωα, ήταν η ανακατάληψη της Κρήτης από τους Άραβες, έπειτα από εννιάμηνη σκληρή πολιορκία το 961.

Στις 15 Μαρτίου 963 πεθαίνει ξαφνικά ο αυτοκράτορας Ρωμανός Β', σε ηλικία μόλις 26 ετών, μάλλον από τις πολλές καταχρήσεις. Ήταν σεξομανής και μέθυσος, σύμφωνα με κάποιες ιστορικές πηγές (κυκλοφορεί και η εκδοχή ότι τον δηλητηρίασε η γυναίκα του). Αφήνει μια σύζυγο, την πανέμορφη Θεοφανώ σε ηλικία 20 ετών και δύο νήπια, τον Βασίλειο τον μετέπειτα Βουλγαροκτόνο και τον Κωνσταντίνο τον 8ο. Δημιουργείται κενό εξουσίας. Ο αρχιεπίσκοπος του παλατιού Ιωσήφ Βρίγγας προσπα-

θεί να εκμεταλλευτεί την κατάσταση και να αναδείξει δικό του αυτοκράτορα, που θα είναι υποχείριό του. Αντιδρά ο στρατός και ο πατριάρχης Πολύευκτος, με τη σύμφωνη γνώμη της Θεοφανούς, ανακηρύσσει αυτοκράτορα τον δημοφιλή Νικηφόρο στις 2 Ιουλίου 963.

Λίγες μέρες αργότερα, ο Νικηφόρος δημοσιοποιεί την πρόθεσή του να παντρευτεί τη Θεοφανώ. Ο Πατριάρχης δεν συναινεί, επειδή είναι νονός του ενός από τους δύο παιδιά της. Ο Νικηφόρος τον πείθει ότι ανάδοχος ήταν ο πατέρας του Βάρδας Φωκάς και όχι αυτός. Ο Πολύευκτος πείθεται (μάλλον έναντι ανταλλαγμάτων) και ο Νικηφόρος με τη Θεοφανώ ενώνονται με τα δεσμά του γάμου για δεύτερη φορά και οι δυο τους (20 Σεπτεμβρίου). Εκείνος είναι 52 ετών, κοντός, μελαψός, άσχημος και τραχύς στους τρόπους. Εκείνη μόλις 20 ετών, λάμπει από νιάτα και ομορφιά. Ο Νικηφόρος είχε παντρευτεί σε νεαρή ηλικία τη Στεφανώ, η οποία του χάρισε ένα παιδί, τον Βάρδα Φωκά. Μπέρα και γιος πέθαναν, πριν από την ανάρρησή του στο θρόνο και ο Νικηφόρος ορκίστηκε να παραμείνει αγνός για το υπόλοιπο της ζωής του.

Μετά την ανάρρησή του στο θρόνο, ο Νικηφόρος επανέλαβε τις επιχειρήσεις του κατά των Αράβων, οι οποίοι του είχαν γίνει έμμονη ιδέα. Βαθιά θρησκευόμενος άνθρωπος πίστευε ότι είχε θεϊκή εντολή να εξαφανίσει από προσώπου γης τους απίστους. Γι' αυτό πρότεινε στον Πατριάρχη να γίνονται αμέσως Άγιοι οι στρατιώτες που χάνονταν στις μάχες με τους Άραβες. Για να το θέσουμε με ισλαμικούς όρους, ο Νικηφόρος πίστευε σε μια χριστιανική τζιχάντ. Ο Πολύευκτος απέρριψε αυτή του την αξίωση και επέμεινε μέχρι τέλους. Στις επιτυχίες εκείνης της περιόδου περιλαμβάνονται οι καταλήψεις της Κιλικίας, της Συρίας, της Μεσοπο-

ταμίας και η ανακατάληψη της Κύπρου. Η ασκητική ζωή του και οι συχνές απουσίες του από την Κωνσταντινούπολη οδήγησαν τη Θεοφανώ στην αγκαλιά του 44χρονου ανιψιού του Ιωάννη Τσιμισκή. Ήταν αρμενικής καταγωγής, ξανθομάλλης, όμορφος, δυνατός, φιλήδονος και φίλαρχος.

Τις πρώτες πρωινές ώρες τις 11ης Δεκεμβρίου 969 έξι άνδρες ντυμένοι γυναίκες εισχώρησαν στο παλάτι και κατευθύνθηκαν στον αυτοκρατορικό κοιτώνα. Με έκπληξη αντίκρισαν το κρεβάτι άδειο και τον Νικηφόρο να κοιμάται στο πάτωμα πάνω σε μία προβιά, όπως το συνήθιζε. Ξύπνησε από τον θόρυβο, αλλά ακαριαία χτυπήθηκε στο πρόσωπο από το ξίφος ενός συνωμότη. Πλημμυρισμένος από τα αίματα προσπάθησε να ζητήσει εξηγήσεις από τον Τσιμισκή. Αυτός άρχισε να τον κατηγορεί και να του τραβάει με μένος τα γένια. Ένας άλλος από τους συνωμότες κατάφερε εναντίον του το ξίφος και του έκοψε το κεφάλι. Το σώμα του πετάχτηκε από το παράθυρο και το κεφάλι του κρατήθηκε ως τρόπαιο.

Την επομένη μέρα (12 Δεκεμβρίου) ο Νικηφόρος Φωκάς τάφηκε με τιμές Αγίου στην Εκκλησία των Αγίων Αποστόλων, την ίδια ώρα που η Κωνσταντινούπολη πανηγύριζε για τον νέο της αυτοκράτορα Ιωάννη Α' Τσιμισκή. Χαρακτηριστικό το επίγραμμα που χαραχθηκε στον τάφο του: «Κατέκτισες τα πάντα, εκτός από μία γυναίκα».

Το νεοελληνικό κράτος τίμησε και τιμά τον Νικηφόρο Φωκά. Πολλοί δρόμοι ανά την επικράτεια φέρουν το όνομά του, όπως και ένας Δήμος στο νομό Ρεθύμνης. Στις 19 Νοεμβρίου 2004, η φρεγάτα F-466 του Πολεμικού Ναυτικού ονομάστηκε «Νικηφόρος Φωκάς».

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο ΧατζηΒασίλη

ΕΘΝΟΣ

Συνεργασίες σταθερότητας

Υπάρχουν συνεργασίες κρατών που δεν είναι εύκολες γιατί προσκρούουν σε παλιές αντιπαλότητες ή και εχθρότητες, αλλά ο ρεαλισμός, οι εξελίξεις στην περιοχή τους και το αμοιβαίο συμφέρον καθιστούν από κάποια στιγμή και μετά αναπόφευκτο τον παραμερισμό των όποιων διαφορών τους και επιβεβλημένη τη συμπόρευσή τους. Κλασικότερο ίσως παράδειγμα αυτήν τη χρονική στιγμή είναι οι δύο τριμερείς συμμαχίες της νοτιοανατολικής Μεσογείου. Αίγυπτος και Ισραήλ, μαζί με Ελλάδα και Κύπρο ως κοινό παρονομαστή, αποτελούν όχι μόνο εγγύηση ασφάλειας και σταθερότητας, αλλά και τη βάση ενδεχομένως ουσιαστικότερων πα-

ρεμβάσεων για τη επίλυση του προβλήματος της Συρίας. Υπό την έννοια αυτή οι διαβουλεύσεις στην Αθήνα των ηγετών Ελλάδας, Αιγύπτου και Κύπρου αποτελούν πολιτικό γεγονός ιδιαίτερης σημασίας από τη στιγμή που όχι μόνο ενισχύουν την πολύπλευρη συνεργασία των τριών κρατών, αλλά προωθούν και το πλαίσιο δι-αμόρφωσης του κοινού μετώπου με τη συμμετοχή και του Ισραήλ. Που μπορεί αυτήν τη στιγμή να συναντά κάποιες δυσκολίες, αλλά είναι περισσότερο από βέβαιο ότι κάποια στιγμή -και πιθανότατα σύντομα- θα ξεπεραστούν. Είναι μια ευκαιρία που σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να χαθεί. Και δεν υπάρχουν και λόγοι που

να δημιουργούν ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Αντίθετα είναι μια εξέλιξη που η διεθνής κοινότητα έχει κάθε λόγο να τη θέλει, να την εύχεται, ακόμη και να την ευνοεί. Γιατί πολλά είναι εκείνα που μπορεί να στηρίξει πάνω σ' ένα οχυρό ασφάλειας, σταθερότητας και συνεργασίας σε μια περιοχή όπου έχει ήδη εκκολληθεί το αβγό του φιδιού. Και φυσικά είναι μια μεγάλη ευκαιρία και για την Ελλάδα να στείλει προς κάθε κατεύθυνση το δικό της μήνυμα. Πως άσχετα από προβλήματα και δυσκολίες, είναι και θα είναι πάντα παρούσα και σε πρωταγωνιστικό ρόλο όταν τα μεγάλα και σοβαρά γεγονότα το επιβάλλουν.